

Principiile de bază și direcțiile activității economice din cadrul ONU

Natalia CĂRBUNE
Technical University of Moldova,

Abstract — The problem of creating structures specific to the world economy, governed by valid and acceptable principles for all the heterogeneous economies that make up and accepted as authorities by them, has become a very serious concern, especially in the 20th century, when the world economy became a constant of all the national states of the world. International economic cooperation emerged in the second half of the 20th century as an objective condition in the process of reviving and modernizing the world economy.

Index Terms — Policies, relations, trade, cooperation, development.

Dinamismul care a caracterizat cooperarea economică internațională a fost determinat de interesul manifestat de firme și asociații, de organizațiile internaționale oficiale sau de cele cu caracter regional, subregional, de cercurile guvernamentale.

Abordarea acestui fenomen de largă percepție face încă obiectul unor profunde analize și dezbateri în cadrul colocviilor, reuniunilor științifice, politice, diplomatice și la nivelul celui mai reprezentativ for – Organizația Națiunilor Unite.

Mult timp, în literatura de specialitate nu s-a ajuns la un consens în ceea ce privește determinarea conținutului, domeniilor, eficienței și perspectivelor acestui proces. În definierea sa au existat neînțelegeri și controverse obiective legate de faptul că este o apariție relativ recentă în planul economiei mondiale, cu dificultăți de exprimare în limbaj statistic.

Primul document internațional care a înscris cooperarea printre principiile fundamentale ale dreptului internațional contemporan a fost "Carta Națiunilor Unite" din anul 1945 prin care se consacră obligația juridică a statelor de a coopera între ele, fapt ce-i conferă acestui principiu un caracter normativ, de aplicare universală. Principiul cooperării internaționale "este un principiu nou, a cărui apariție și dezvoltare se datorează condițiilor epocii noastre, în care nici un stat nu poate trăi într-o izolare totală și în care e necesar ca eforturile fiecărui stat pentru dezvoltarea sa multilaterală să fie conjugate cu eforturile celorlalte state, într-o cooperare activă, singura cale de soluționare a problemelor majore ale contemporaneității".

Din punct de vedere al cooperării internaționale, elaborarea "Cartei drepturilor și îndatoririlor economice", apreciată ca cel mai important document economic adoptat la O.N.U., a marcat consfințirea și recunoașterea definitivă a contribuției pe care cooperarea o poate aduce umanității. În "Carta de la Paris pentru o nouă Europă", adoptată în 1990, se accentuează că procesul cooperării bazat pe economia de piață constituie un element esențial al relațiilor dintre state și va fi un instrument pentru construirea Europei unite și prospere".

În cadrul "Declarației O.N.U. privind principiile directoare ale cooperării economice internaționale" din 1990 se stipulează că "Statele membre sunt ferm hotărâte să promoveze o creștere suplimentară a economiei mondiale

și să asigure relansarea economiilor statelor în curs de dezvoltare în scopul garantării dreptului fundamental al oricărei ființe umane de a trăi eliberată de spectrul foamei, sărăciei, ignoranței".

În contextul principiilor directoare ale prezentei Declarații se evidențiază o serie de angajamente pe care trebuie să și le asume statele pentru concretizarea dezideratelor majore ale cooperării:

1. menținerea unui sistem de relații comerciale deschis și credibil;
2. sporirea gradului de stabilizare a pieței produselor de bază și încurajarea eforturilor de diversificare a producției;
3. examinarea unor noi modalități care să faciliteze accesul țărilor în curs de dezvoltare la cuceririle tehnologice avansate;
4. dotarea cu resurse financiare corespunzătoare a instituțiilor specializate internaționale pentru susținerea reformelor structurale și finanțării programelor destinate atenuării efectelor sociale nefaste asupra grupurilor defavorizate;
5. găsirea unor soluții generale și viabile problemelor vizînd datoria externă;
6. promovarea procesului de cooperare și integrare economică la scara mondială;
7. sprijinirea țărilor est-europene în eforturile lor de integrare în economia mondială.

În cadrul Sesiunii a VIII-a a Conferinței Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (UNCTAD / 1992) care s-a desfășurat la Cartagena (Columbia) s-a ajuns la un consens asupra ansamblului de măsuri necesare care să revitalizeze comerțul internațional, să contribuie la relansarea dialogului internațional cu privire la cooperarea economică internațională pentru dezvoltare. Actul final al Sesiunii evidențiază necesitatea cooperării între toate țările pentru ameliorarea sistemelor, structurilor pe care se bazează REI. S-a recomandat totodată să se studieze posibilitatea elaborării unui program pentru promovarea în continuare a cooperării economice între țări cu sisteme social-economice diferite.

A șaptea reuniune ministerială a Grupului celor 77 din noiembrie 1991 de la Teheran s-a soldat cu adoptarea "Documentelor finale de la Teheran". Aceste documente

cuprind o serie de probleme de importanță deosebită pentru țările în curs de dezvoltare. Două dintre capitolele "Documentelor" se referă expres la procesul cooperării economice internaționale:

- Platforma de baza a "Grupului celor 77 pentru cooperare internațională";
- "Declarația miniștrilor cu privire la cooperarea economică între țările în curs de dezvoltare".

În cadrul ONU Consiliul Economic și Social (ECOSOC), aflat în subordinea Adunării Generale, care coordonează activitatea economică și socială a Națiunilor Unite și a organizațiilor din sistemul ONU. În calitate de forum central de discuție a subiectelor economice și sociale internaționale și formulare de recomandări de politici, Consiliul joacă un rol-cheie în cooperarea internațională pentru dezvoltare. Se poate consulta cu organizațiile neguvernamentale, dezvoltând astfel o verigă vitală între Națiunile Unite și societatea civilă. Consiliul are 54 de membri, aleși de Adunarea Generală pentru mandate de câte 3 ani. Se întrunește pe tot parcursul anului și are o sesiune principală în cursul lunii iulie, perioada în care miniștrii statelor membre discută, în cadrul unei reuniuni la nivel înalt, problemele economice, sociale și umanitare majore. Organismele subsidiare ECOSOC se întrunesc regulat și emit rapoarte către Consiliu. Cinci comisii regionale promovează dezvoltarea economică și cooperarea pe regiuni. Cu toate eforturile pe care le depune comunitatea internațională pentru soluționarea problemelor din sfera dezvoltării relațiilor de colaborare economică internațională prin sistemul și mecanismele ONU, mai rămân o serie întreagă de chestiuni principale, pentru examinarea și soluționarea cărora nu s-au găsit deocamdată remediile respective, fie deoarece unii factori cu caracter global "înaltă" bariere greu de trecut, fie că "imposibilitatea" soluționării lor este cauzată de eficiența scăzută a mecanismului de adoptare și realizare a deciziilor etc.

REFERENCES

- [1] Politica privind comerțul și dezvoltarea, Institutul European din România, 2005
- [2] Economia mondială, Dumitrescu Sterian, Bal Ana, Editura Economică, 1999
- [3] Unele deficiențe ale economiei mondiale contemporane, C. Postică, Anale științifice ale Academiei de Studii Economice din Moldova (I), ASEM, 2001
- [4] Economia mondială, Ignat Ion, Pralea Spiridon, Editura Synposion, 1994
- [5] Uniunea Europeană. De la Piața Comună la moneda unică, Ignat Ion, Editura Economică, 2002